

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: CRR.V.431.1.2015

Kielce, 2015-04-22

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W związku z pełnieniem przez Wojewodę Świętokrzyskiego nadzoru pod względem legalności nad wykonywaniem przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami¹ (zwaną dalej ustawą o kierujących pojazdami) w dniach od 12 do 20 lutego 2015 roku została przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach (zwanym dalej Urzędem Marszałkowskim) (siedziba Al. IX Wieków Kielc 3) kontrola problemowa w ramach obszaru: *Badania psychologiczne* przez Zespół Kontrolujący w następującym składzie:

1. Pani Monika Rzesiowska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego, przewodniczący Zespołu Kontrolującego;
2. Pani Daria Miernik, koordynator – inspektor wojewódzki w Wydziale Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego, członek Zespołu Kontrolującego;

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 53/2015, 54/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r. wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego.

¹ j.t. Dz. U. z 2015r., poz. 155;

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 27 stycznia 2015 r. – doręczono adresatowi dnia 28 stycznia 2015 r.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Przedmiotową kontrolę w ramach obszaru: *Badania psychologiczne* przeprowadzono w szczególności w następującym zakresie:

1. Przygotowanie organizacyjno – administracyjne do wykonywania podlegających nadzorowi Wojewody Świętokrzyskiego zadań wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami w obszarze poddanym badaniu.
2. Prowadzenie rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną.
3. Prowadzenie ewidencji jednostek mogących prowadzić pracownię psychologiczną (jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej, jednostka organizacyjna służb podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub zakład opieki zdrowotnej nadzorowany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostka sektora finansów publicznych).
4. Prowadzenie ewidencji uprawnionych psychologów.
5. Sprawowanie nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu.
 - a. Rozpatrywanie skarg w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu;
 - b. Przeprowadzanie przez Marszałka Województwa kontroli w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu;
 - c. W przypadku stwierdzenia naruszeń warunków wykonywania działalności wyznaczenie terminu ich usunięcia;
 - d. Wydawanie decyzji administracyjnej o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu;
 - e. Wydawanie decyzji administracyjnej o skreśleniu psychologa z ewidencji uprawnionych psychologów.

W ramach ww. zagadnień badaniu podlegała dokumentacja z okresu od dnia 19.01.2013r. do dnia 31.12.2014r.

W imieniu Marszałka Województwa Świętokrzyskiego wyjaśnień udzielał Pan Wojciech Żelezik – Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego oraz Pani Ewa Gonciarz – Główny Specjalista – Koordynator Zespołów Oddziału Polityki Zdrowotnej w Departamencie Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego.

Wykonywanie zadań przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego wynikających z art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami podlegających nadzorowi Wojewody Świętokrzyskiego pod względem legalności w ramach obszaru: *Badania psychologiczne oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.*

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą:

1. Zadania z zakresu poddanego badaniu, na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego² (zwanego dalej Regulaminem organizacyjnym) zostały powierzone Departamentowi Ochrony Zdrowia.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego pełnił Pan Adam Jarubas. Bezpośredni nadzór nad pracą Departamentu Ochrony Zdrowia zgodnie z Uchwałą Nr 842/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie podziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Sekretarza Województwa oraz Skarbnika Województwa³ został powierzony Panu Grzegorzowi Świerczowi, Wicemarszałkowi, natomiast zgodnie z Uchwałą Nr 2/14 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 5 grudnia 2014 roku w sprawie podziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Województwa

² stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 841/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2011r. (ze zmianami: uchwała Nr 1278/12 z dnia 8 sierpnia 2012r.; uchwała Nr 1786/13 z dnia 28 marca 2013r.; uchwała Nr 1800/13 z dnia 3 kwietnia 2013r.; Uchwała Nr 2550/14 z dnia 20 lutego 2014r.; uchwała Nr 2870/14 z dnia 9 lipca 2014r.; uchwała Nr 2833/14 z dnia 16 lipca 2014r.; uchwała Nr 2930/14 z dnia 6 sierpnia 2014r. oraz uchwała Nr 2993/14 z dnia 3 września 2014r.; uchwała Nr 3032/14 z dnia 17 września 2014r.; uchwała Nr 1/14 z dnia 5 grudnia 2014r. oraz uchwała Nr 63/14 z dnia 17 grudnia 2014r.)

³ zmienioną uchwałą Nr 2871/14 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 9 lipca 2014r.

Świętokrzyskiego, Sekretarza Województwa oraz Skarbnika Województwa – Panu Kazimierzowi Kotowskiemu, Członkowi Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Ww. Członkom Zarządu zostały wydane imienne upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do wykonywania w imieniu Marszałka czynności należących do kompetencji Marszałka określonych w ustawie o kierujących pojazdami (upoważnienie znak: DOA-I.087.1.2014.d), wynikających z Prawa o ruchu drogowym (DOA.I-0114/12/10).

W okresie poddanym badaniu Departamentem Ochrony Zdrowia kierował Pan Grzegorz Stokowiec, funkcję Zastępcy Dyrektora ww. Departamentu pełnił Pan Wojciech Żelezik.

Według Regulaminu organizacyjnego do zakresu zadań Departamentu Ochrony Zdrowia⁴ należy m.in.: *„realizacja zadań wynikających z ustawy o kierujących pojazdami w zakresie prowadzenia ewidencji uprawnionych lekarzy, ewidencji uprawnionych psychologów i rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną oraz sprawowanie nadzoru nad prawidłowością wykonywania badań lekarskich i psychologicznych”*.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym dyrektorzy departamentów określają kierunki działania, sprawują nadzór nad całokształtem pracy kierowanej komórki organizacyjnej⁵, są odpowiedzialni za bezpośredni nadzór nad poprawnym merytorycznie i sprawnym wypełnianiem obowiązków służbowych przez pracowników departamentu⁶.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia opracował⁷ szczegółowe zasady funkcjonowania Departamentu, które zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad funkcjonowania Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. Przedmiotowy dokument po wejściu w życie ustawy o kierujących pojazdami nie został zaktualizowany (w podstawach prawnych nie stwierdzono w nim odniesienia do ustawy o kierujących pojazdami, lecz do ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. - Prawo o ruchu drogowym). Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia *„(...) zapisy zarządzenia w zakresie wynikającym z ustawy o kierujących pojazdami zostaną w trybie pilnym dostosowane do obowiązujących przepisów”*.

Ustalono ponadto, iż w regulacjach wewnętrznych (Regulaminie organizacyjnym oraz Zarządzeniu nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego) brak jest informacji na

⁴ w świetle zapisów zawartych w § 63 pkt. 8) ww. Regulaminu

⁵ §18 Regulaminu organizacyjnego

⁶ § 20 pkt 2 Regulaminu organizacyjnego

⁷ na podstawie art. 43 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa oraz zgodnie z § 112 Regulaminu organizacyjnego

temat realizacji zadania dotyczącego prowadzenia ewidencji jednostek mogących prowadzić pracownię psychologiczną, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

W świetle Zarządzenia nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zastępca dyrektora zastępuje dyrektora departamentu podczas jego nieobecności, zakres zastępstwa obejmuje wszystkie zadania i kompetencje dyrektora departamentu. Zastępca dyrektora pełni jednocześnie funkcję kierownika Oddziału Polityki Zdrowotnej⁸.

W trakcie kontroli przedłożono zakres czynności Głównego Specjalisty - Koordynatora Zespołów Oddziału Polityki Zdrowotnej w Departamencie Ochrony Zdrowia. Zgodnie z przedmiotowym dokumentem pracownik został zobowiązany m.in. do realizacji zadań wynikających z ustawy o kierujących pojazdami w zakresie: „(...) *prowadzenia ewidencji uprawnionych psychologów, prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, prowadzenia spraw dotyczących nadzoru nad wykonywaniem badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawaniem orzeczeń do kierowania pojazdami*”. Na podstawie przedstawionego zakresu czynności, należy stwierdzić, iż zadania poddane badaniu realizowała jedna osoba, w ramach funkcjonowania Oddziału Polityki Zdrowotnej.

Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami brak jest wewnętrznych uregulowań bądź procedur dotyczących prowadzenia ewidencji uprawnionych psychologów, jednostek, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną oraz zasad i trybu rozpatrywania skarg i przeprowadzania kontroli z upoważnienia Marszałka Województwa przez uprawnionego psychologa. Jednocześnie poinformowano, iż została opracowana i zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego informacja w sprawie wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną wraz ze wzorem wniosku o wpis do rejestru oraz informacja w sprawie wpisu do ewidencji uprawnionych psychologów wraz ze wzorem wniosku o wpis do ewidencji uprawnionych psychologów.

2. Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami „*działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej wykonującej badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.*” W świetle regulacji zawartej w art. 85 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami „*organem właściwym do prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną jest marszałek właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności.*” W okresie objętym

⁸ §2 ust. 4,5 Zarządzenia nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego

kontrolą Marszałek Województwa Świętokrzyskiego prowadził rejestr przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną w formie elektronicznej pod nazwą: „*Rejestr przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną*”.

W początkowym okresie poddanym badaniu w rejestrze przedsiębiorców, ze względu na miejsce prowadzenia działalności, zarejestrowanych było 43 przedsiębiorców, na koniec 2013r. – 39 przedsiębiorców, na koniec 2014 r. rejestr liczył 45 przedsiębiorców. W przedmiotowym rejestrze przedsiębiorców ujęte są dwie jednostki, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, iż zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami 39 przedsiębiorców, wpisanych przed dniem wejścia w życie ustawy o kierujących pojazdami do rejestru, o którym mowa w art. 124a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, przedłożyło Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego informację w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o kierujących pojazdami w zakresie danych, o których mowa w art. 85 ust. 4 pkt 5 i 6 ustawy o kierujących pojazdami. W czterech przypadkach Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wydał decyzje administracyjne o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu skreślając przedsiębiorców z rejestru. Decyzje zostały wydane w wyniku aktualizacji danych w oparciu o art. 128 ust. 6 ustawy o kierujących pojazdami. W okresie poddanym badaniu Marszałek Województwa Świętokrzyskiego dokonał jednego skreślenia z rejestru przedsiębiorców na wniosek przedsiębiorcy (przedsiębiorca o numerze: 52/13). W rejestrze przedsiębiorców widnieje adnotacja o dokonaniu skreślenia wraz ze wskazaniem daty.

Zgodnie z art. 85 ust. 7 ustawy o kierujących pojazdami w rejestrze przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną umieszczone są dane, o których mowa w ust. 4, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby oraz jego numer w tym rejestrze i numer ewidencyjny pracowni psychologicznej. Rejestr zawiera następujące kolumny z danymi: lp; nr rejestru; firma przedsiębiorcy, adres; nr ewidencji działalności gospodarczej/KRS/Regon; NIP; oznaczenie i adres pracowni psychologicznej; imię i nazwisko uprawnionego psychologa oraz numer jego uprawnienia.

Szczegółowo poddano badaniu akta dotyczące dokonanych, w kontrolowanym okresie, wpisów wraz z załączoną dokumentacją. W okresie poddanym badaniu do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego wpłynęło 7 wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną. Wszystkie wnioski rozpatrzono pozytywnie. W okresie poddanym badaniu nie została wydana decyzja odmawiająca wpisu do rejestru

przedsiębiorców. W związku z powyższym dokonano 7 nowych wpisów do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną (przedsiębiorcy o numerach: 52/13 (wpis w 2013), 53/14, 54/14, 55/14, 56/14, 57/14, 58/14 (wpisy w 2014)).

Na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego zamieszczona została informacja dotycząca dokonywania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, w tym określono wzór wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną. Wzór ten zawiera dane zawarte w art. 85 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami za wyjątkiem numeru identyfikacji statystycznej (regon) oraz oznaczenia pracowni psychologicznej. W świetle złożonego wyjaśnienia *„braki te zostaną uzupełnione przy najbliższej aktualizacji informacji zamieszczonej w BIP”*.

Przedłożone przez przedsiębiorcę wszystkie poddane badaniu wnioski o wpis do rejestru wraz z załączoną dokumentacją zawierają wszystkie dane zawarte w art. 85 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami (przedłożone wnioski o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną sporządzone zostały według wzoru zamieszczonego w BIP Urzędu Marszałkowskiego). W trzech z siedmiu badanych przypadków we wniosku o wpis do rejestru nie zamieszczono numeru regon, jednakże przy każdym z przedstawionych wniosków w załączonej do nich dokumentacji widnieją dokumenty potwierdzające posiadanie tego numeru. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem *„złożone wnioski były rozpatrywane pozytywnie, ponieważ załączniki do wniosku zawierały dokument potwierdzający nadanie numeru regon”*. Do wniosku o wpis dołączone zostały dokumenty potwierdzające dane przedstawione we wniosku. Ponadto do wniosku, zgodnie z art. 85 ust. 5, 6 ustawy o kierujących pojazdami każdy poddany badaniu przedsiębiorca dołączył oświadczenie o treści zgodnej z regulacją zawartą w ustawie o kierujących pojazdami. Co do zasady do wniosku załączona została następująca dokumentacja: wydruk z CEiDG, dane o numerze REGON, zaświadczenie o numerze NIP, zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, wyrys pomieszczeń pracowni, wykaz sprzętu – wyposażenie pracowni psychologicznej, dowód uiszczenia opłaty (jeśli była wymagana), zaświadczenie o wpisie do ewidencji uprawnionych psychologów z numerem ewidencyjnym. Dokumenty załączone do wniosku o wpis potwierdzają spełnienie przez przedsiębiorcę wymagań określonych w art. 85 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej *„organ prowadzący rejestr działalności regulowanej jest obowiązany dokonać wpisu przedsiębiorcy do rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu do tego organu wniosku o wpis wraz*

z oświadczeniem o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej, dla której rejestr jest prowadzony”. Co do zasady wpisy do rejestru zostały dokonane z zachowaniem ustawowego terminu (7 dni od dnia wpływu do organu) z wyjątkiem jednego przypadku, w którym dokonano wpisu w 12 dniu). Zaświadczenie potwierdzające wpis przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną nr 52/13 zostało wydane 22 maja 2013 r., natomiast wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną wpłynął 10 maja 2013 r. W świetle powyższego złożono wyjaśnienie, iż w momencie wpłynięcia wniosku ww. przedsiębiorcy pracownik Departamentu Ochrony Zdrowia, który prowadzi przedmiotowy rejestr, przebywał na urlopie wypoczynkowym, z którego wrócił w dniu 20.05.2013 r. Poinformowano dodatkowo, iż wniosek został sporządzony i podpisany w najszybszym możliwym terminie.

Według regulacji zawartej w art. 85 ust. 8 ustawy o kierujących pojazdami „*marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, i wydaje zaświadczenie o dokonaniu wpisu.*” Zgodnie z § 13 pkt 3a) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy⁹ (zwanym dalej Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...)) za wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną pobrano opłatę w wysokości 400 zł.¹⁰ (dotyczy dwóch wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną). Za wpisy do rejestru przed wejściem w życie przedmiotowego rozporządzenia opłata nie była pobierana. Wysokość pobieranych opłat z tego tytułu nie została określona konkretnie w przepisach materialnych ustawy o kierujących pojazdami, a została pozostawiona do uregulowania w akcie wykonawczym¹¹. W związku z powyższym do czasu wydania przedmiotowego aktu, tj. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...), nie istniała możliwość pobierania opłaty.

Zgodnie z art. 138a ustawy o kierujących pojazdami „*opłatę ewidencyjną, o której mowa w art.(...) 85 ust. 8 (...) pobiera się od dnia 4 stycznia 2016 r.* W związku z powyższym w okresie poddanym badaniu nie była pobierana opłata ewidencyjna.

⁹ Dz. U z 2014r. poz. 937

¹⁰ wpisy dokonane od dnia wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy, tj. 20.07.2014r.

¹¹ patrz art. 90 ustawy o kierujących pojazdami.

W związku ze złożonymi wnioskami o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wydał stosowne zaświadczenia dla każdego przedsiębiorcy o dokonaniu wpisu do rejestru. Zaświadczenia o wpisie do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, co do zasady, były zgodne ze wzorami określonymi w załączniku nr 8 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...) albo załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy¹² (zwanym dalej Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie badań psychologicznych (...)). Zgodnie z art. 137 ustawy o kierujących pojazdami *„Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie (...) art. 125 (...) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień określonych w niniejszej ustawie, nie dłużej jednak niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy”*. W zaświadczeniach wydanych przed wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...) wpisano podstawę prawną wynikającą z ustawy o kierujących pojazdami, nie zaś jak to wynika ze wzoru zamieszczonego w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie badań psychologicznych (...) – Prawa o ruchu drogowym. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem *„po wejściu w życie w dniu 19 stycznia 2013 r. ustawy o kierujących pojazdami zmodyfikowane zostały wzory dokumentów, w których za podstawę prawną podano przepisy obowiązującej ustawy”*. Wydane zaświadczenia w związku ze złożonymi wnioskami o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną zostały podpisane przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego albo Wicemarszałka z upoważnienia Marszałka Województwa w ramach umocowania udzielonego przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

Zgodnie z art. 85 ust. 9 ustawy o kierujących pojazdami *„Przedsiębiorca jest obowiązany złożyć marszałkowi województwa, który wpisał go do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, pisemną informację o wszelkich zmianach danych w zakresie, o którym mowa w ust. 4, w terminie 14 dni od dnia ich wystąpienia”*. W przedmiotowym zakresie zgodnie z przedstawioną dokumentacją (przedsiębiorców wnioskujących o wpis do rejestru w okresie poddanym badaniu) dwóch przedsiębiorców

¹² Dz. U z 2005r. nr 69 poz. 622 (zm. Dz. U. z 2007r. nr 178 poz. 1264).

(52/13, 56/14) przedłożyło pisemne informacje o zmianie danych. Dane te zostały uwzględnione w rejestrze.

Przedsiębiorcy wnioskujący o wpis zostali wpisani w rejestr przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, dane wpisane w rejestrze są zgodne ze złożonymi wnioskami, załączoną dokumentacją lub złożoną aktualizacją danych.

3. Zgodnie z art. 86 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami marszałek województwa prowadzi ewidencję jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, jednostek organizacyjnych służb podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub zakładów opieki zdrowotnej nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostek sektora finansów publicznych prowadzących pracownię psychologiczną. W ewidencji umieszcza się dane, o których mowa w ust. 3, numer jednostki w tej ewidencji oraz numer ewidencyjny pracowni psychologicznej.

Ustalono, iż Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w okresie objętym kontrolą prowadził przedmiotową ewidencję pod nazwą „*Ewidencja pracowni psychologicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, podmioty podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jednostki sektora finansów publicznych*”. Ewidencja prowadzona jest w formie elektronicznej. W ewidencji wpisana jest jedna jednostka – Wojskowa Pracownia Psychologiczna w Kielcach. Ewidencja jednostek zawiera następujące dane: nr jednostki w ewidencji; numer ewidencyjny pracowni psychologicznej; nazwę jednostki oraz oznaczenie jej adresu i siedziby; nr ewidencji działalności gospodarczej/KRS/Regon; NIP; oznaczenie i adres pracowni psychologicznej; imię i nazwisko uprawnionego psychologa oraz numer jego uprawnienia. Ewidencja zawiera dane, o których mowa w art. 86 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wpisał do ewidencji Wojskową Pracownię Psychologiczną w Kielcach po otrzymaniu zawiadomienia, co jest zgodne z art. 86 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami.

4. Zgodnie z art. 87 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami „*ewidencję uprawnionych psychologów prowadzi marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania*”. Ustalono, iż Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w okresie objętym kontrolą prowadził ewidencję pn. „*Ewidencja uprawnionych psychologów*”. Ewidencja prowadzona jest w formie elektronicznej. Na rozpoczęcie okresu poddanego badaniu wpisanych do ewidencji było 96 uprawnionych psychologów, na zakończenie okresu

poddanego kontroli w ewidencji wpisanych było 115 uprawnionych psychologów. Ewidencja uprawnionych psychologów zawiera następujące dane: nr ewidencyjny; imię i nazwisko; PESEL; adres zamieszkania; pracownię psychologiczną, w której wykonuje badania; datę wydania zaświadczenia o wpisie do ewidencji. Zamieszczone w ewidencji dane są zgodne z art. 87 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami.

Zgodnie z art. 130 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami „Organ prowadzący ewidencję, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 9, art. 58 ust. 1 pkt 10, art. 77 ust. 1 pkt 5, art. 87 ust. 2 pkt 4 i art. 117 ust. 2 pkt 8 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wzywa osobę wpisaną przed dniem wejścia w życie ustawy do odpowiedniej ewidencji, o której mowa w ust. 1, do przedłożenia aktualnych informacji w zakresie danych umieszczonych w tych ewidencjach”. Natomiast w świetle art. 130 ust. 5 „Osoba wezwana do przedłożenia aktualnych informacji w zakresie danych umieszczonych w ewidencji, w trybie, o którym mowa w ust. 4, jest obowiązana przedłożyć te informacje, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem skreślenia z ewidencji.” W związku z powyższym Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wezwał 96 osób wskazanych w ww. przepisie prawa do przedłożenia aktualnych informacji. Nie jest możliwe ustalenie, czy wszystkie informacje zostały przekazane w terminie miesiąca od dnia otrzymania wezwania. Zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia potwierdzenia odbioru nie zostały załączone do dokumentów. Siedem osób nie przedłożyło stosownych informacji i w związku z powyższym Marszałek Województwa Świętokrzyskiego dokonał ich skreślenia z ewidencji.

W kontrolowanym okresie do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego wpłynęło 26 wniosków o wpis do ewidencji uprawnionych psychologów. Na podstawie przedmiotowych wniosków oraz złożonego wyjaśnienia ustalono, iż w poddanym badaniu okresie nie udzielono odmowy wpisu do ewidencji uprawnionych psychologów. W związku z powyższym dokonano 26 wpisów do ewidencji, w tym w 2013 r. – 10 (numery ewidencyjne uprawnionych psychologów: 99/13, 100/13, 101/13, 102/13, 103/13, 104/13, 105/13, 106/13, 107/13, 108/13) i w 2014 r. – 16 (numery ewidencyjne uprawnionych psychologów: 109/14, 110/14, 111/14, 112/14, 113/14, 114/14, 115/14, 116/14, 117/14, 118/14, 119/14, 120/14, 121/14, 122/14, 123/14, 124/14). Szczegółowemu badaniu poddano 16 wpisów do ewidencji obejmujących rok 2014. Wszystkie osoby wnioskujące o wpis do ewidencji poddane badaniu spełniały przesłanki określone w art. 87 ust. 2 pkt. 1 – 3 ustawy o kierujących pojazdami, tj.:

- posiadają tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku psychologia (załączono kserokopie dyplomu ukończenia studiów),

- ukończyły z wynikiem pozytywnym podyplomowe studia w zakresie psychologii transportu prowadzone przez uczelnię prowadzącą studia wyższe na kierunku psychologia (załączono kserokopie świadectwa ukończenia studiów podyplomowych),
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów. (załączono informację z Krajowego Rejestru Karnego).

W związku z powyższym w świetle art. 87 ust. 3 pkt. 1 – 3 ustawy o kierujących pojazdami zostały wpisane do ewidencji w drodze decyzji administracyjnej za opłatą, zostało im wydane zaświadczenie o wpisie do ewidencji oraz nadany numer ewidencyjny. Wszystkie badane osoby zostały ujęte w *Ewidencji uprawnionych psychologów*, przy czym w przypadku dwóch osób (numery ewidencyjne: 120/14, 124/14) zamieszczono nieprawidłowy numer PESEL. Przedmiotowe dane zostały skorygowane w trakcie trwania czynności kontrolnych.

Opłaty za wpis do ewidencji uprawnionych psychologów, w odniesieniu do osób, które zwróciły się z wnioskiem o wpis przed 20 lipca 2014 r., nie były pobierane ze względu na brak przepisów wykonawczych do ustawy o kierujących pojazdami wydanych na podstawie art. 90 ustawy. Opłaty za wpis do ewidencji uprawnionych psychologów w wysokości 40 zł, w odniesieniu do osób, które zwróciły się z wnioskiem o wpis po 20 lipca 2014 r., były pobierane zgodnie z § 13 pkt 3 lit. b Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...).

Zgodnie z art. 138a ustawy o kierujących pojazdami w okresie poddanym badaniu nie była pobierana opłata ewidencyjna.

Zaświadczenia o wpisie do ewidencji uprawnionych psychologów, wystawione przed dniem 20 lipca 2014 r., zawierały podstawę prawną niezgodną z zamieszczoną we wzorze stanowiącym Załącznik nr 5 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie badań psychologicznych (...), ale zgodną z obowiązującą ustawą o kierujących pojazdami. Zaświadczenia o wpisie do ewidencji uprawnionych psychologów, wystawiane po 20 lipca 2014 r., były zgodne z Załącznikiem nr 7 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...).

5. Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami „*Marszałek województwa sprawuje nadzór nad przeprowadzeniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu (...)*”. Art. 88 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami wskazuje, iż: „*w ramach sprawowanego nadzoru marszałek województwa:*

1) *rozpatruje skargi;*

2) przeprowadza kontrolę w zakresie:

- a) trybu, zakresu i sposobu przeprowadzania badań psychologicznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 90 ust. 1 pkt 1,
 - b) prowadzonej dokumentacji,
 - c) wydawanych orzeczeń,
 - d) warunków lokalowych,
 - e) spełniania przez uprawnionego psychologa warunków, o których mowa w art. 87 ust. 2 i ust. 3 pkt 4 lit. c i d”;
- 3) w przypadku stwierdzenia naruszeń warunków wykonywania działalności wyznacza termin ich usunięcia;
- 4) wydaje decyzję administracyjną o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu;
- 5) wydaje decyzję administracyjną o skreśleniu psychologa z ewidencji uprawnionych psychologów.

W świetle art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami „kontrolę, (...), przeprowadza z upoważnienia marszałka województwa uprawniony psycholog”.

5a. Zgodnie z art. 88 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami „w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu marszałek województwa (...) rozpatruje skargi”. Zgodnie z § 106 Regulaminu organizacyjnego „wszystkie skargi i wnioski złożone na piśmie, za pomocą poczty elektronicznej oraz wnoszone ustnie do protokołu, podlegają zarejestrowaniu w głównym rejestrze skarg, wniosków i listów”. Rejestr główny skarg i wniosków prowadzony jest przez Departament Organizacyjno – Administracyjny w formie elektronicznej. Na podstawie przedmiotowego rejestru oraz złożonego wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia ustalono, iż w poddanym badaniu okresie nie wpłynęła żadna skarga w zakresie sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu.

5b,c. W toku kontroli przedłożono kontrolującym dwie umowy zawarte pomiędzy Województwem Świętokrzyskim reprezentowanym przez Adama Jarubasa – Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, Pana Grzegorza Świercza – Wicemarszałka Województwa Świętokrzyskiego a Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach (zwanym dalej

WOMP) reprezentowanym przez Panią Annę Mikołajczyk – Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Kielcach:

- z dnia 21 stycznia 2013 r. na realizację przez WOMP zadań finansowanych przez Województwo Świętokrzyskie m.in. na: „*sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych (art. 124b ust. 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym)*” (§ 1 pkt 2 ww. umowy) w okresie od stycznia do grudnia 2013 r.
- z dnia 21 stycznia 2014 r. na realizację przez WOMP zadań finansowanych przez Województwo Świętokrzyskie m.in. na: „*sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu (art. 88 ustawy o kierujących pojazdami)*” (§ 1 pkt 2 ww. umowy) w okresie od stycznia do grudnia 2014 r. Umowa z 21 stycznia 2014 r. została zmieniona 15 września 2014 r. aneksem nr 1, w którym wskazano, iż: „*Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, stosownie do art. 80 ust. 3 i 88 ust. 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, udziela upoważnienia Pani Annie Mikołajczyk – Dyrektorowi Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Kielcach z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw, uprawnionym lekarzom i psychologom WOMP, w celu przeprowadzania kontroli podmiotów uprawnionych do wykonywania badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawania orzeczeń do kierowania pojazdami, w zakresie wynikającym z zapisów ustawy*”.

Zgodnie z § 5 ww. umów „*województwo ma prawo kontrolować wykonywanie umowy i wydawać zalecenia pokontrolne (...)*”, „*WOMP zobowiązuje się do umożliwienia przeprowadzenia przez osoby działające z upoważnienia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, kontroli w zakresie objętym umową (...)*”.

W świetle złożonego wyjaśnienia Zastępcy Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia „*umowy zawarte z WOMP na realizację zadań dotyczących sprawowania nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych obejmowały wyłącznie przeprowadzenie kontroli oraz wyznaczenie terminu usunięcia ewentualnych nieprawidłowości*”. Jednocześnie udzielono informacji, iż: „*w okresie poddanym badaniu nie przeprowadzono żadnej kontroli w zakresie wykonywania przedmiotowej umowy przez WOMP*”. Ustalono ponadto, iż Departament Ochrony Zdrowia nie był w posiadaniu dokumentacji kontrolnej w zakresie badań psychologicznych (całość dokumentacji znajdowała się w siedzibie WOMP). W związku z powyższym wystąpiono z prośbą o przekazanie kompleksowej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonych kontroli w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu z okresu poddanego badaniu. Po otrzymaniu dokumentacji zapewniono, iż: „*dokumentacja z kontroli*

w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu została przekazana w komplecie". Ponadto udzielono informacji, iż: „w kontrolowanym okresie WOMP nie przysłał żadnego zawiadomienia o stwierdzeniu naruszeń w zakresie przeprowadzania badań psychologicznych. Realizując zapisy umów WOMP przekazywał comiesięczne rozliczenie merytoryczno-finansowe wykorzystania środków otrzymywanych na realizację zadań”.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie przeprowadzonych zostało 25 kontroli nad przeprowadzeniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, tj. 12 - w 2013 r., 13 - w 2014 r. Badaniu poddana została dokumentacja z postępowań kontrolnych przeprowadzonych w 2014 r.

Kontrole przeprowadzone zostały przez zatrudnionego w WOMP uprawnionego psychologa. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem oraz przedłożonym upoważnieniem pracownik ten posiadał upoważnienie nr 5/2012 wydane przez Dyrektora WOMP do przeprowadzania kontroli pracowni i psychologów uprawnionych do badań kierowców.

Zgodnie z zapisami statutu WOMP (§ 4 ust. 2 pkt 1 lit. t)¹³ „do zadań WOMP w Kielcach należą w szczególności zadania zlecone przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego: (...) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych (art. 124b ust. 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym)”.

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji z wybranych kontroli dotyczących przeprowadzania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu ustalono, iż co do zasady, poszczególne postępowania wszczynano w dniu przeprowadzenia kontroli w pracowni psychologicznej, natomiast ostateczne załatwienie sprawy wiązało się z wysłaniem wystąpienia pokontrolnego do kontrolowanego podmiotu. W dokumentacji kontrolnej nie stwierdzono zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli do poszczególnych przedsiębiorców. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że: „termin planowanej kontroli u przedsiębiorców prowadzących pracownie psychologiczne każdorazowo był ustalany telefonicznie i uwzględniał możliwości zarówno kontrolowanego jak i kontrolującego”.

Ustalenia z kontroli zostały udokumentowane protokołami kontroli podpisanymi przez uprawnionego psychologa i osobę z kontrolowanego podmiotu oraz wystąpieniami pokontrolnymi podpisanymi przez uprawnionego psychologa. Podpis uprawnionego psychologa przeprowadzającego kontrolę nie zawierał klauzuli „z upoważnienia Marszałka Województwa”. Analiza poddanych badaniu kontroli wykazała, że przedmiot kontroli

¹³ stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XXV/441/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 listopada 2012 roku

obejmował aktualne warunki lokalowe i stan zatrudnienia, dokumentację i analizę metodologiczno – merytoryczną wybranych przypadków badań, wyposażenie w aparaturę badawczą i testy psychologiczne, realizację zaleceń pokontrolnych. Do przedstawionej dokumentacji nie załączono dowodów potwierdzających ustalenia zawarte w protokołach i wystąpieniach pokontrolnych.

Zgodnie z art. 88 ust. 2 pkt 3 „w ramach sprawowanego nadzoru marszałek województwa (...) w przypadku stwierdzenia naruszeń warunków wykonywania działalności wyznacza termin ich usunięcia”. Zgodnie z przekazaną informacją w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń warunków wykonywania działalności. Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji stwierdzono, że prawie wszystkie kontrole zostały zakończone wydaniem zaleceń pokontrolnych (w 12 przypadkach na 13 poddanych badaniu kontroli). Tylko w dwóch przypadkach widniała informacja od kontrolowanego przedsiębiorcy o realizacji zaleceń pokontrolnych. We wszystkich przypadkach wydanych zaleceń pokontrolnych nie wskazywano konkretnej daty realizacji zaleceń pokontrolnych, lecz używano terminu: „w trybie pilnym”, „natychmiast”.

W świetle przedłożonego rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną WOMP w Kielcach figuruje w przedmiotowym rejestrze przedsiębiorców pod numerem 2/04. Wobec powierzenia tej jednostce realizacji zadań w zakresie sprawowania nadzoru nad prowadzeniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu (co wynika z podpisanych umów z WOMP) Zespół Kontrolujący wystąpił z zapytaniem w jaki sposób Marszałek Województwa Świętokrzyskiego zapewnił sprawowanie nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu nad WOMP w Kielcach uwzględniając art. 88 ust. 2 pkt 2 oraz art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami. Na powyższe udzielono następującego wyjaśnienia: „Realizowane przez WOMP zadania podlegały jedynie nadzorowi wynikającemu z obowiązków organu tworzącego. Nie sprawowano odrębnego nadzoru w oparciu o ustawę o kierujących pojazdami.”

Na podstawie przedłożonej dokumentacji dotyczącej podpisanych umów z WOMP, dokumentacji kontrolnej oraz złożonych wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia stwierdzono naruszenie przepisów ustawy o kierujących pojazdami w zakresie przeprowadzania kontroli w ramach sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu (art. 88 ust. 1 i 3 ustawy o kierujących pojazdami). Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami marszałek województwa sprawuje nadzór nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie

psychologii transportu. W świetle art. 88 ust. 2 przedmiotowej ustawy marszałek województwa, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadza m.in. kontrole. Kontrole te zgodnie z art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami przeprowadza z upoważnienia marszałka województwa uprawniony psycholog. Przypomnieć należy, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą praworządności (art. 7 Konstytucji RP), organy władzy publicznej muszą działać na podstawie przepisów prawa. Każde ich działanie, niezależnie od tego, czy zaliczane jest do sfery zewnętrznej, czy też do sfery wewnętrznej działania administracji, musi posiadać podstawę prawną. Z mocy przepisu art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami marszałek województwa może czynności kontroli wprost zastrzeżone dla niego w ustawie delegować na uprawnionego psychologa. Instytucja upoważnienia związana jest z dekoncentracją zadań i stanowi, że organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważniać inne osoby do załatwienia spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie. Oznacza to, że organ może upoważniać do załatwiania spraw w jego imieniu, a upoważnienie wywiera ten skutek, iż zmienia się osoba wykonująca kompetencje organu w prawnych formach, z tym że upoważniony nie staje się przez to organem administracyjnym – nosicielem kompetencji, lecz pełni – w granicach określonych w upoważnieniu – jedynie funkcję tego organu. Ponieważ działania podmiotu upoważnionego zaliczane są na rachunek organu upoważniającego, traktowane są jako rozstrzygnięcia samego organu upoważniającego. Odnosząc się do umowy zawartej z WOMP oraz wydanego upoważnienia należy stwierdzić, że nie spełniają one przesłanek zawartych w art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami. Ustawodawca wskazał, że marszałek województwa jest organem uprawnionym do wydawania upoważnień dla uprawnionych psychologów, a nie dyrektor WOMP.

W statucie WOMP wskazano, iż do zadań WOMP należą w szczególności zadania zlecone przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, w tym sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych. Zdaniem Zespołu Kontrolującego Sejmik Województwa nie może przekazać kompetencji organu w ww. zakresie, gdyż ich nie posiada. Organem sprawującym nadzór nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu wskazanym w art. 88 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami jest marszałek województwa.

W związku z powyższym fakt przekazania ww. zadań WOMP należy ocenić negatywnie jako niezgodny z w/w przepisami.

Należy ponadto zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁴ organ administracji publicznej może w formie pisemnej upoważnić pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwienia spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń.

Na podstawie poczynionych ustaleń w zakresie przeprowadzania kontroli w ramach sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu wywiedziono ponadto następujące wnioski.

Kontrola nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu przeprowadzana jest zgodnie z zakresem określonym w art. 88 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami, natomiast poddana badaniu dokumentacja dotycząca przeprowadzonych kontroli nie potwierdza poddania badaniu wszystkich zagadnień z ustawowego zakresu. Brak jest udokumentowania weryfikacji spełniania przez uprawnionego psychologa warunków, o których mowa w art. 87 ust. 2 i ust. 3 pkt 4 lit. c i d ww. ustawy, w szczególności określonych w art. 87 ust. 2 pkt 3) i ust. 3 pkt 4 lit. c i d ww. ustawy. Należy podkreślić, iż niespełnienie jednego z wymagań określonych w art. 87 ust. 2 pkt 1-3 ww. ustawy, orzeczenie prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu psychologa, pozbawienie prawa wykonywania zawodu psychologa prawomocnym orzeczeniem komisji dyscyplinarnej, o której mowa w ustawie z dnia 8 czerwca 2001r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów stanowią przesłanki do wydania decyzji administracyjnej o skreśleniu psychologa z ewidencji.

Należy także zwrócić uwagę, iż brak wyznaczenia przez kontrolującą jednostkę konkretnego terminu, jak i brak informacji od kontrolowanego przedsiębiorcy o realizacji zaleceń pokontrolnych (co wynika z braku zobowiązania kontrolowanego do przedstawienia takich informacji), uniemożliwia zweryfikowanie, czy kontrolowany podmiot wywiązał się z realizacji zaleceń oraz czy wywiązał się z nich terminowo. Weryfikacja realizacji poprzednio wydanych zaleceń w trakcie prowadzenia bieżących kontroli jest jak najbardziej słuszna. Niemniej jednak przeprowadzona w 9-ciu z 13-tu poddanych badaniu kontroli weryfikacja zaleceń w trakcie kontroli odbywała się w dość odległym terminie od przeprowadzania poprzedniej kontroli (tj. weryfikacja realizacji zaleceń nastąpiła w 2014r. po kontrolach w latach: 2007 (w 1 przypadku), 2009 (w 1 przypadku), 2011 (w 5 przypadkach), 2012 (w 2 przypadkach)). Należy zwrócić uwagę, iż nieusunięcie naruszeń warunków

¹⁴ j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 267 (ze zm. Dz. U. z 2014r. poz. 183)

wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej w wyznaczonym przez marszałka terminie jest jedną z przesłanek wydania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu i obligujących do skreślenia przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną¹⁵.

Powierzenie realizacji zadań w zakresie sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych przez WOMP - jednostce figurującej w rejestrze przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, spowodowało, iż nie zapewniono sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu nad tą jednostką uwzględniając art. 88 ust. 2 pkt 2 oraz art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.

Ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej¹⁶ (zwana dalej ustawą o swobodzie działalności gospodarczej) stanowi akt horyzontalny w zakresie wykonywania kontroli działalności przedsiębiorców. Zgodnie z art. 77 ust. 1 tej ustawy *„kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców przeprowadzana jest na zasadach określonych w ustawie o działalności gospodarczej chyba, że zasady i tryb kontroli wynikają z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo z ratyfikowanych umów międzynarodowych”*. *„W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale (tu: rozdział 5 - Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorcy) stosuje się przepisy ustaw szczególnych”* (art. 77 ust. 2). W świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej *„czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organów kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że przepisy szczególne przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji”* (art. 79a ust. 1). *„Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez osoby niebędące pracownikami organu kontroli, jeżeli przepisy odrębnych ustaw tak stanowią”* (art. 79a ust. 3).

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji należy stwierdzić, iż przeprowadzone kontrole zostały przeprowadzone z naruszeniem przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w zakresie: braku zawiadomień o zamiarze wszczęcia kontroli (art. 79); wystawienia jednorazowego upoważnienia przez dyrektora WOMP niespełniającego

¹⁵ patrz art. 88 ust. 4 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami

¹⁶ j.t. Dz. U z 2013r. poz. 672 (ze zm.: Dz. U. z 2013 poz. 675, Dz. U. z 2013 poz. 983, Dz. U. z 2013 poz. 1036, Dz. U. z 2013r. poz. 1304, Dz. U. z 2013r. poz. 1238, Dz. U. z 2013r. poz. 1650, Dz. U. z 2014r poz. 1146, Dz. U. z 2014r. poz. 822, Dz. U. z 2014r. poz. 1133, Dz. U. z 2014r. poz. 1138, Dz. U. z 2014r. poz. 1885, Dz. U. z 2015r. poz. 222)

wymagań formalnych określonych w art. 79a ust. 6 pkt 1-9 (brak wskazania podstawy prawnej, oznaczenia organu (upoważnienie zostało wydane przez dyrektora WOMP, nie przez marszałka województwa, który jest organem upoważnionym do wydania upoważnień do kontroli w tym zakresie), brak imienia i nazwiska pracownika organu kontroli uprawnionego do wykonywania kontroli oraz numeru jego legitymacji służbowej (pracownik WOMP wskazany w upoważnieniu nie jest pracownikiem organu kontroli uprawnionym do wykonywania kontroli), brak oznaczenia przedsiębiorcy objętego kontrolą, brak określenia zakresu przedmiotowego kontroli, brak wskazania daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli, brak pouczenia o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy). Zgodnie z art. 79a ust. 7 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej *„dokument, który nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli”*.

5d. Zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami *„Przedsiębiorca wpisany przed dniem wejścia w życie ustawy do rejestru, o którym mowa w art. 124a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, jest obowiązany przedłożyć marszałkowi województwa informację w zakresie danych, o których mowa w art. 85 ust. 4 pkt 5 i 6 - w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy”*. Natomiast ust. 6 ww. artykułu wskazuje, iż: *„Marszałek województwa wydaje decyzję administracyjną o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 5, działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej, skreślając przedsiębiorcę z rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, jeżeli przedsiębiorca nie wypełnił obowiązków, o których mowa w ust. 5.”* Działając w oparciu o powyższe przepisy w okresie poddanym badaniu Marszałek Województwa Świętokrzyskiego wydał cztery decyzje administracyjne o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu skreślając przedsiębiorców z rejestru. Decyzje zostały wydane w wyniku aktualizacji danych w oparciu o art. 128 ust. 6 ustawy o kierujących pojazdami oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (decyzje dotyczyły przedsiębiorców zarejestrowanych pod numerem 37/10 (decyzja nr 4/RP/2013), 35/09 (decyzja nr 3/RP/2013), 33/09 (decyzja nr 2/RP/2013), 12 (decyzja nr 1/RP/2013). Wszystkie decyzje zostały podpisane przez Wicemarszałka Województwa Świętokrzyskiego, który posiadał upoważnienie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego do wydawania decyzji administracyjnych w tym zakresie. W uzasadnieniu decyzji nr 2/RP/2013 z dnia 11 czerwca 2013 r. dot. skreślenia przedsiębiorcy wpisano: *„W dniu*

10.04.2013 r. do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło pismo, w którym przedsiębiorca prosi o skreślenie niedziałającej od dnia 01.03.2012 r. Pracowni Psychologicznej (...). Jednocześnie zobowiązał się w terminie do dnia 15.04.2013 oddać do archiwizacji w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy, całej dokumentacji pacjentów”. W świetle powyższego poproszono o informację, czy ww. przedsiębiorca przekazał dokumentację do archiwizacji w WOMP w Kielcach; na jakiej podstawie prawnej ww. dokumentacja (jak wskazuje na to decyzja Marszałka Województwa Świętokrzyskiego) zostaje przekazana w celu archiwizacji do WOMP w Kielcach, skoro zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014r. w sprawie badań psychologicznych (...) (obowiązującym obecnie) jak i Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 1 kwietnia 2005r. w sprawie badań psychologicznych (...) (obowiązującym w momencie wydania ww. decyzji) widnieje regulacja, iż w przypadku likwidacji pracowni psychologicznej dokumentacja badania przekazywana jest marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną (§ 4 ust. 5 rozporządzenia z dnia 1 kwietnia 2005 r., § 9 ust. 4 rozporządzenia z dnia 8 lipca 2014 r.); Zapytano również, czy istnieje wewnątrz uregulowanie w sprawie archiwizowania dokumentów zlikwidowanych pracowni psychologicznych. Na powyższe pytania Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Zdrowia udzielił następujących wyjaśnień: „Przedsiębiorca (...) pomimo pisemnego zobowiązania oraz zapisu zawartego w decyzji nr 2/RP/2013 nie przekazał do archiwizacji dokumentacji pacjentów zlikwidowanej pracowni psychologicznej. W rozmowie telefonicznej (...) Pan (...) wyjaśnił, że dokumenty są w jego posiadaniu i zapewnił, że w dniu 23.02.2015 r. dostarczy je do archiwum w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Kielcach. W przypadku likwidacji pracowni psychologicznej dokumentacja badań psychologicznych, od początku przejęcia zadań ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, jest archiwizowana w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Kielcach. Takie rozwiązanie zostało przyjęte z powodu posiadania przez Urząd Marszałkowski zbyt małej powierzchni do archiwizacji dokumentów. W związku z powyższym w Urzędzie Marszałkowskim nie opracowywano dodatkowych uregulowań w sprawie archiwizowania dokumentów zlikwidowanych pracowni psychologicznych”. Na podstawie powyższego wywiedziono wniosek, iż dokumentacja badania, w przypadku likwidacji pracowni psychologicznej, nie jest przekazywana Marszałkowi Województwa, co stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...).

Zgodnie z art. 88 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami: „Marszałek województwa wydaje decyzję administracyjną o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu, skreślając przedsiębiorcę z rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, jeżeli przedsiębiorca:

- 1) złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 85 ust. 5, niezgodne ze stanem faktycznym;
- 2) nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej w wyznaczonym przez marszałka województwa terminie;
- 3) rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej.”

Na podstawie poddanej badaniu dokumentacji oraz złożonych wyjaśnień ustalono, iż w okresie poddanym badaniu Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie wydał decyzji administracyjnej o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej w zakresie psychologii transportu na podstawie art. 88 ust. 4 pkt 1-3 ustawy o kierujących pojazdami.

W świetle złożonych wyjaśnień ustalono, iż w kontrolowanym okresie Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie wydał żadnej decyzji o skreśleniu z ewidencji jednostek, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

5e. W związku z nieprzedłożeniem informacji w zakresie danych umieszczonych w ewidencji uprawnionych psychologów, w trybie, o którym mowa w art. 130 ust 4 ustawy o kierujących pojazdami Marszałek Województwa Świętokrzyskiego dokonał skreślenia z ewidencji uprawnionych psychologów, na podstawie art. 130 ust. 5, siedmiu osób wezwanych do przedłożenia informacji (numery ewidencyjne: 7, 12, 21, 29/06, 54/09, 52/09, 19). W 6 przypadkach skreślenia dokonano z powodu nieprzedłożenia aktualnych danych, natomiast w 1 przypadku z powodu śmierci adresata.

W kontrolowanym okresie Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie wydał decyzji administracyjnej o skreśleniu z ewidencji psychologa na podstawie art. 88 ust. 6 ustawy o kierujących pojazdami.

Reasumując w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, iż stwierdzone w poszczególnych zakresach czynności kontrolnych nieprawidłowości wskazują na następujące przyczyny i skutki:

- w punkcie 2:

- Dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną w 12-tym dniu od dnia wpływu wniosku do organu wynika z absencji pracowniczej, co w konsekwencji spowodowało przekroczenie ustawowego terminu na dokonanie wpisu przedsiębiorcy do rejestru działalności regulowanej zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej;
- w punkcie 5:
- Na skutek przekazania zadań WOMP w zakresie sprawowanego nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych, w drodze zawartych umów, kontrole w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu zostały przeprowadzone z naruszeniem przepisów ustawy o kierujących pojazdami (art. 88 ust. 1 i 3). Jednocześnie nie zapewniono sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu nad jednostką, której powierzono realizację tych zadań uwzględniając art. 88 ust. 2 pkt 2 oraz art. 88 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.
 - Niewystarczający nadzór w zakresie prowadzonych kontroli, w ramach sprawowanego nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, spowodował przeprowadzenie kontroli w przedmiotowym zakresie z naruszeniem zasad i trybu przeprowadzenia kontroli określonych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Ponadto przeprowadzone kontrole nie potwierdziły poddania badaniu wszystkich zagadnień wynikających z zakresu wskazanego w ustawie o kierujących pojazdami. Dodatkowo brak wyznaczenia przez kontrolującą jednostkę konkretnego terminu, jak i brak informacji od kontrolowanego przedsiębiorcy o realizacji zaleceń pokontrolnych (co wynika z braku zobowiązania kontrolowanego do przedstawienia takich informacji), uniemożliwiło zweryfikowanie, czy kontrolowany podmiot wywiązał się z realizacji zaleceń oraz czy wywiązał się z nich terminowo.
 - W przypadku likwidacji pracowni psychologicznej dokumentacja badań psychologicznych, jest archiwizowana w WOMP z powodu posiadania przez Urząd Marszałkowski zbyt małej powierzchni do archiwizacji dokumentów (zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem). Nieprzekazywanie Marszałkowi Województwa dokumentacji badania, w przypadku likwidacji pracowni psychologicznej, spowodowało naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych (...).

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi zalecam:

- 1) wyeliminowanie niezgodnej z prawem praktyki w zakresie powierzania zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu przez zewnętrzne podmioty lub jednostki organizacyjne (w tym przypadku: Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Kielcach).
- 2) przeprowadzanie kontroli przez uprawnionego psychologa z upoważnienia marszałka zgodnie z regulacjami wynikającymi z ustawy o kierujących pojazdami (art. 88 ust. 1 i 3);
- 3) określanie zakresu kontroli zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o kierujących pojazdami;
- 4) zapewnienie zasad i trybu przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorców zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej;
- 5) w przypadku wydawania zaleceń pokontrolnych wyznaczać konkretny termin na przekazywanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych i realizacji tych zaleceń, monitorować terminowość przekazywania informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych oraz zapewnić weryfikację sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych przez kontrolowanego przedsiębiorcę;
- 6) zapewnić terminowe rozpatrywanie wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną;
- 7) przestrzegać regulacji zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014r. w sprawie badań psychologicznych kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz wykonujących pracę na stanowisku kierowcy w zakresie postępowania z dokumentacją w przypadku likwidacji pracowni psychologicznej;
- 8) zaktualizować wzór wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną zawartego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego o wszystkie dane wymagane ustawą o kierujących pojazdami;
- 9) wzmocnić nadzór w zakresie przeprowadzania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, w szczególności dotyczy to przeprowadzania kontroli;

Ponadto rekomenduję:

- 1) zaktualizowanie regulacji wewnętrznych urzędu (Regulaminu organizacyjnego oraz Zarządzenia Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w sprawie szczegółowych zasad

funkcjonowania Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego) w zakresie wszystkich zadań Departamentu Ochrony Zdrowia wynikających z ustawy o kierujących pojazdami (w tym dotyczącego prowadzenia ewidencji jednostek, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami) oraz przypisanie tych zadań w zakresach czynności pracowników odpowiedzialnych za ich realizację.

- 2) podjęcie działań w celu ujęcia w prowadzonej przez Marszałka Województwa ewidencji pn. *Ewidencja pracowni psychologicznych prowadzonych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, podmioty podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jednostki sektora finansów publicznych* jednostek, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami wpisanych w *Rejestr przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną*.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Jacek Sulek
DYREKTOR
Wydziału Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego

